

Zápis

z rokovania DPS pre právnu ochranu novinárov

dátum: 19. júla 2018 o 14,00 hod.; **miesto:** zasadačka I. posch. Ministerstvo kultúry, nám. SNP; Bratislava; **zúčastnení:** podľa prezenčnej listiny

Program:

1. Otvorenie

2. Diskusia k postaveniu novinára z hľadiska aktuálnej legislatívy a praxe

3. Rôzne

K bodu 1.:

Predsedaajúci dočasnej pracovnej skupiny privítal prítomných a v skratke zhrnul dôvod vzniku dočasnej pracovnej skupiny pre právnu ochranu novinárov. Úlohou bude nájsť odpovede a riešenia na otázky

- či potrebujeme legálne vymedziť novinára/novinársku činnosť;
- ako aplikovať aktuálny právny stav na vznikajúce udalosti z pohľadu médií a realizácie ústavných práv na slobodu slova a práva na slobodný prístup k informáciám;
- či je možné účinne aplikovať ochranu zdroja súčasným platným Trestným poriadkom v rámci trestného konania;
- či je potrebné zakotvenie povinnosti odpovedať na novinárske otázky pre verejných činiteľov;
- či je možné upraviť zákon o slobodnom prístupe k informáciám tak, aby žiadateľom o informácie mohla byť aj „redakcia“, teda nielen individuálna fyzická osoba – novinár, ale aj napr. vydavateľ (právnická osoba) tak, aby sa do istej miery zabezpečila anonymizácia investigatívneho novinára z hľadiska jeho právnej ochrany.

Následne bola otvorená diskusia k uvedeným problémovým okruhom.

K bodu 2.:

p. Modrovský, okrem iného sa zameril na potrebu zadefinovania povolania novinár, redaktor; odpolitizovanie médií; lokálne média a ich úzka spätosť s lokálnymi a regionálnymi autoritami; práca novinára a potreba jasne zadefinovať čo je jeho dielo.

p. Tinko, zameral sa na akademický pohľad na riešenú tému; zdôraznil potrebu hovoriť o zodpovednosti novinára; tiež spomenul potrebu vzniku mediálneho zákona.

p. Zima, je potrebné, aby novovznikajúce výstupy z tejto dočasnej pracovnej skupiny boli z oblasti novinárskej obce ujasnené; v súčasnej dobe existuje na Slovensku Tlačová a digitálna rada Slovenskej republiky, nad ňou je strešná organizácia Asociácia na ochranu novinárskej etiky, ktorá sa momentálne skladá z troch pilierov Asociácia vydavateľov tlač, IAB Slovakia a Slovenského syndikátu novinárov. Na tejto pôde sa definovaním novinára a etickým kódexom novinára už zaoberali a prijali k nemu určité závery. Je dôležité, aby tok aktuálnych informácií od zastúpenia v určitých orgánoch bol funkčný a dostal sa do vysielajúcej inštitúcie.

p. Fulmek, zamerať sa na podstatné veci v danej téme a tie rozpracovávať do zámerov a konkrétnych úloh; treba zdefinovať pojem novinára; v tlačovom zákone potreba rozšíriť pojem médií a uvažovať o tom či by nemala byť zdefinovaná v tlačovom zákone aj sankcia pre novinára pre prípad porušenia povinnosti ochrany zdroja; v Trestnom zákone je požiadavka na zdefinovanie ochrany novinára ako chránenej osoby a zároveň aby Trestný zákon a Trestný poriadok reflektoval, že existuje tlačový zákon, kde je povinnosť novinára chrániť zdroj a je potrebné zdefinovať, kedy tá povinnosť chrániť zdroj novinárom končí.

Predsedajúci, veľa otvorených otázok má presah na iné zákony, nie vždy nová legislatíva prinesie požadovaný efekt; je potrebné pomenovať v tlačovom zákone aj tzv. nové médiá (informačné portály a pod.); potreba legálneho definovania novinára; ochrana zdroja a jeho funkčné uplatňovanie v praxi; výsledkom spoločnej práce môže byť príprava jednoduchej novely, ktorá bude prierezová cez právne predpisy, týkajúce sa tejto témy; samoregulačný proces je aj v odporúčaní Rady Európy; špecifický problém regionálne médiá.

p. Kamenec, médiá nevolajú po väčšej regulácii skôr je potrebné uvažovať o samoregulácii aj v oblasti elektronických médií; potreba novelizovať tlačový zákon; definícia novinára; či nemá byť sankcia pre novinára pri porušení ochrany zdroja; zvýšenie ochrany novinára; ako Trestný zákon reflektuje na tlačový zákon v danej téme; čo je aplikačná chyba alebo či je chyba v zákone; prácu tejto pracovnej skupiny je potrebné rozdeliť na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.

p. Sepeši, potreba zdefinovať spoločenskú objednávku, životné situácie, ktoré spôsobujú problémy a ktoré je potrebné riešiť a chceme zmeniť; netreba robiť „legislatívu len pre legislatívu“.

Úloha č. 1: Zaslať návrhy na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele v téme právnej ochrany novinárov na sekretariát RVK **T: 30.9.2018; Z:** členovia dočasnej pracovnej skupiny.

Úloha č.2: pripraviť návrh definície novinára **T: 30.9.2018; Z:** Asociácia na ochranu novinárskej etiky (AVT, IAB Slovakia a syndikát novinárov).

Úloha č. 3: prehľad životných konkrétnych situácií novinárov, ako podklad pre rokovanie s MS SR. **T: 30.9.2018; Z:** členovia dočasnej pracovnej skupiny.

K bodu 3.:

Po spracovaní podkladov v zmysle dohodnutých úloh bude pripravené ďalšie rokovanie pracovnej skupiny – predbežne v mesiaci október 2018. Následne bude možné presne zadefinovať ďalšie kroky – predovšetkým potenciálnu prípravu návrhu zákonnej úpravy, ktorá bude reflektovať pomenovaný stav. Predsedajúci poďakoval členom za aktívnu účasť a ukončil rokovanie.

Zapísala:

PaedDr. Hana Blažičková, tajomníčka RVK

Schválil:

JUDr. Anton Škreko, PhD.- generálny riaditeľ sekcie médií audiovizie a autorského práva a predseda DPS pre právnu ochranu novinárov